

НАРЕДБА № 30 ОТ 14 ЮНИ 2010 Г. ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА "АНИМАТОР В ТУРИЗМА"

В сила от 24.08.2010 г.

Издадена от Министерството на образованието, младежта и науката

Обн. ДВ. бр.66 от 24 Август 2010г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определя Държавното образователно изискване (ДОИ) за придобиването на квалификация по професията 812040 "Аниматор в туризма" от област на образование "Услуги за личността" и професионално направление 812 "Пътувания, туризъм и свободно време" съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавното образователно изискване за придобиването на квалификация по професията 812040 "Аниматор в туризма" съгласно приложението определя изискванията за придобиването на четвърта степен на професионална квалификация за специалност 8120403 "Организация на аниматорската дейност" и на трета степен на професионална квалификация за специалността 8120402 "Туристическа анимация".

Чл. 3. Въз основа на ДОИ по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват учебни планове и учебни програми за обучението по специалностите по чл. 2.

Раздел II. Съдържание на Държавното образователно изискване

Чл. 4. (1) С ДОИ по чл. 1 се определя равнището на задължителната професионална подготовка в края на обучението по професията, което гарантира на обучаемия възможност за упражняване на професията 812040 "Аниматор в туризма".

(2) Държавното образователно изискване за придобиването на квалификация по професията "Аниматор в туризма" определя общата, отрасловата и специфичната задължителна професионална подготовка за професията, както и задължителната чуждоезикова подготовка по професията и избираемата подготовка.

(3) Съдържанието на всеки вид задължителна професионална подготовка по ал. 2 включва:

1. необходимите професионални компетенции (знания, умения и професионално-личностни качества);
2. тематичните области, от които се формира съдържанието на учебните предмети/модули.

Чл. 5. С ДОИ по чл. 1 се определят и входящото образователно равнище, описанието на професията, целите на обучението, резултатите от ученето, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 1. Учебните планове и учебните програми за обучение по професията, действащи към влизане в сила на тази наредба, се прилагат до разработване и утвърждаване на учебните планове по чл. 3.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 17, т. 3 във връзка с чл. 16, т. 7 от Закона за народната просвета.

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение към чл. 2

Държавно образователно изискване за придобиване на квалификация по професията "Аниматор в туризма"

Професионално направление:		
812	Пътувания, туризъм и свободно време	
Наименование на професията:		
812040	Аниматор в туризма	
Специалности:		Степен на професионална квалификация:
8120402	Туристическа анимация	Трета
8120403	Организация на аниматорската дейност	Четвърта

I. Специалност "Туристическа анимация" с придобиване на трета степен на професионална квалификация

1. Входни характеристики

1.1. Изисквания за входящо минимално образователно равнище за ученици и за лица, навършили 16 години.

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията "Аниматор в туризма" от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД 09-413 от 12.05.2003 г., изм. и доп. със Заповед № РД 09-04 от 08.01.2004 г., Заповед № РД 09-34 от 22.01.2004 г., Заповед № РД 09-255 от 09.04.2004 г., Заповед № РД 09-274 от 18.02.2005 г., Заповед № РД 09-1690 от 29.09.2006 г., Заповед № РД 09-828 от 29.06.2007 г., Заповед № РД 09-1891 от 30.11.2007 г., Заповед № РД 09-298 от 19.02.2009 г., Заповед № РД 09-1803 от 29.10.2009 г.) входящото минимално образователно равнище за ученици е завършен седми клас или завършено основно образование.

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията "Аниматор в туризма" входящото минимално образователно равнище за лица, навършили 16 години, е завършено основно образование.

1.2. Изисквания за входящото квалификационно равнище или професионален опит.

За обучение по професията "Аниматор в туризма", специалност "Туристическа анимация", с придобиване на трета степен на професионална квалификация не се изисква

предишна професионална квалификация или професионален опит.

За лица с професионален опит или с професионално обучение, свързано с професията на аниматора (например "Актьор", "Хотелиер", "Екскурзовод", "Планински водач", "Инструктор по спортно-туристическа дейност", "Треньор", "Организатор на туристическа агентска дейност", "Администратор в хотелиерството", "Помощник-възпитател" и др.), е необходимо надграждащо обучение, включващо усвояване на компетенции, които кандидатът за обучение не притежава. Съдържанието на обучението се определя след сравнение на компетенциите и резултатите от ученето, описани в Държавните образователни изисквания (ДОИ) за придобиване на квалификация по професии.

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в закони и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.).

Аниматорът отговаря за планирането, разгласяването и провеждането на анимационните програми в туристически обекти, като въвлича, мотивира, участва и подпомага участието на туристите в тези програми. Говори на достъпен и разбираем за повечето туристи език и с дейността си допринася за активно и разнообразно прекарване на свободното време на туристите, като ги насърчава и стимулира да го оползотворяват според предпочитанията си.

Аниматорът в туризма извършва подготвителни, основни и заключителни дейности:

- подготвителните дейности на аниматора включват: предварителни проучвания за специфичните характеристики на туристите, за техните очаквания и предпочитания за оползотворяване на свободното им време; осигуряване на необходимото оборудване и обзавеждане на анимационния офис; разработване на обща и специализирани анимационни програми, организационни планове, план-сметки и бюджети; извършване на резервации в туристическите обекти за провеждане на екскурзоводска анимация и на различни анимационни прояви извън хотела; ангажиране на външни изпълнители на анимационни програми и събития; осигуряване на необходимите материали, технически средства и аксесоари за провеждане на различни видове анимация; подготовка на залите, сцените, площадките и обектите; изготвяне на информационни и рекламни материали за предлаганите анимационни програми и изяви;

- основните дейности на аниматора включват: установяване на професионални контакти с туристите; представяне на анимационните програми; рекламиране на анимационните мероприятия и мотивация на туристите за участие в тях; групиране на туристите и включването им в различни анимационни програми и изяви; провеждане на анимационните програми, мероприятия и прояви както на български, така и на чужд език; осигуряване на безопасност на туристите по време на участието им в анимационни мероприятия; изпращане на туристите и проучване на тяхната удовлетвореност от проведената анимационна програма;

- заключителните дейности на аниматора включват: анализ на резултатите от реализацията на анимационните програми; връщане в изправно състояние на наетите материално-технически средства; привеждане в изправност и съхранение на анимационното оборудване.

Аниматорът носи отговорност за безопасността на туристите по време на провеждането на анимационните прояви, оказва им съдействие при възникване на здравословни проблеми. Отговаря за опазване на имуществото и за спазването на установения вътрешен ред в туристическия обект.

Отчита се пред ръководителя на анимационния екип и пред счетоводителя.

Аниматорът осъществява интензивна комуникация с туристите за дълъг период от време, което налага да проявява дискретност, търпение, толерантност, разбиране, добронамереност, отзивчивост и съпричастност към техните проблеми и желания. Приятният външен вид, добрите обноски, високата обща култура, общителността, веселият нрав и креативността са качества,

които допринасят за мотивирането на туристите.

За ефективното предоставяне на информация на туристите е необходимо той да притежава добра артикулация. Физическата издръжливост е полезна при участието му в спортни игри.

Аниматорът трябва да бъде лоялен както към туристите, така и към работодателя си, предвид спецификата и уникалността на всяка една предоставена анимационна програма, и да спазва установените стандарти и нормативни документи за туристическо обслужване.

Аниматорът работи както в закрити помещения, така и в транспортни средства или на открито, във или извън обособените туристически обекти. Работното време на аниматора е ненормирано, работи както в делнични, така и в почивни и празнични дни.

За осъществяване на анимационната програма аниматорът използва специализирани средства и съоръжения (за спортна, детска, фолклорна анимация), различни видове звукозаписна, аудио-видеотехника, артистично облекло, рекламни материали, компютър и други пособия и материали.

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение.

Лицата, придобили трета степен на професионална квалификация по специалността "Туристическа анимация", могат да продължат обучението си по специалността "Организация на аниматорската дейност" - четвърта степен на професионална квалификация.

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД), утвърдена със Заповед № 742 от 27.12.2005 г., Заповед № 416 от 08.06.2006 г., Заповед № 884 от 07.11.2006 г., Заповед № 969 от 28.12.2007 г., Заповед № 01/1114 от 30.12.2008 г. на министъра на труда и социалната политика - лицата, придобили трета степен на професионална квалификация по професията "Аниматор в туризма", могат да заемат длъжностите 5113-3001 Водач/екскурзовод, 5113-3001 Аниматор, 5113-3003 Водач, парк забавления, 4221-2002 Служител, информация пътувания, както и други длъжности, включени при актуализиране на НКПД.

Придобилият трета степен на професионална квалификация по професията "Аниматор в туризма" може да развива самостоятелен бизнес или да работи в туроператорски фирми, на пътнически кораби, в хотели и др.

3. Цели на обучението

3.1. Цели на обучението по общата задължителна професионална подготовка - единна за всички професионални направления.

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- * организира и контролира спазването на правилата за безопасно провеждане на анимационните мероприятия;

- * осъществява ефективна комуникация както с туристите, така и с колегите от туристическата фирма (хотел, туроператор, туристическа агенция, организатор на делови и конгресни събития и др.);

- * работи в екип при разработването и подготовката на анимационната програма, при изпълнението ѝ и при отчитането на резултатите;

- * притежава предприемачески и творчески умения за разработване на нови анимационни програми;

- * използва компютър и мултимедийни продукти и техника при разработването, изпълнението и отчитането на анимационната програма;

- * познава стопанското и политическото устройство на страната, да разбира съществуващите икономически отношения, процеси и явления в сферата на туризма.

3.2. Цели на обучението по отрасловата задължителна професионална подготовка - единна за всички професии от професионално направление "Пътувания, туризъм и свободно време".

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- * прилага процедури съгласно изискванията в случай на природни бедствия (пожар, наводнения и др.), терористичен акт или друго необичайно събитие в местата за провеждане на туристическа анимация;

- * познава законодателството в областта на туризма;

- * познава географските, културните и историческите особености на маршрутите в България;

- * разбира същността, етапите и средствата, методиката и технологията за осъществяване на туристическите прояви;

- * познава традициите и културата на различни народи; зачита религиозните и културните особености на туристите, без да проявява дискриминация по пол, религия, раса или вероизповедание.

3.3. Цели на обучението по специфичната за професията "Аниматор в туризма" задължителна професионална подготовка - трета степен на професионална квалификация.

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- * извършва в технологична последователност специфичните дейности по провеждане на туристическа анимация;

- * познава технологията за провеждане на различни видове анимация (спортна, детска, фолклорна) в различна среда;

- * знае професионалната терминология и стандартите за туристическото обслужване;

- * познава спецификата на хотелската, туроператорската и турагентската дейност;

- * организира и провежда определен вид туристическа анимация с туристите на открито или закрито;

- * осигурява безопасност и сигурност на туристите при провеждане на туристическа анимация.

4. Резултати от ученето

Таблица 1

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
1	2
Общи за професията "Аниматор в туризма"	
1. Организира и контролира спазването на правилата за здравословен и безопасен труд (ЗБУТ) и опазване на околната среда.	1.1. Описва изискванията за здравословни и безопасни условия за работа в средствата за подслон, местата за настаняване, както и в транспортните средства. 1.2. Разработва инструкции за провеждане на анимационни мероприятия в съответствие с нормативните документи за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. 1.3. Описва правилата за пожарна и аварийна безопасност. 1.4. Оказва долекарска помощ в случай на необходимост. 1.5. Използва по предназначение средствата за противопожарна защита (кофпомпа, пожарогасител и др.). 1.6. Поддържа лична хигиена и хигиена на работното място в съответствие със здравословните и безопасни условия на труд и санитарно-хигиенните изисквания. 1.7. Използва подходящо облекло и отличителни знаци.

Специфични за специалност 8120402 "Туристическа анимация"	
Организира и провежда анимационна програма	
<p>2. Осъществява спортна анимация на български и чужд език.</p>	<p>2.1. Описва правилата и ролите на всеки играч за различни видове спортни игри (футбол, баскетбол, тенис на маса, дартс, занимателни игри и др.).</p> <p>2.2. Изброява предметите или инструментариума, необходими за провеждане на всяка спортна игра.</p> <p>2.3. Проучва желанията и възможностите на туристите, за да избере най-подходящата спортна игра.</p> <p>2.4. Съобразява избора на игрите с желанието за участие на туристите.</p> <p>2.5. Осигурява условия за участие на всички туристи, проявили желание да се включат в игрите.</p> <p>2.6. Видоизменя планираните мероприятия при невъзможност за тяхната реализация.</p> <p>2.7. Попълва заявки за осигуряване на необходимия инструментариум за всяка спортна игра.</p> <p>2.8. Участва активно във всяка игра, като проявява артистичност и мотивира участниците.</p> <p>2.9. Инструктира участниците преди започване на играта.</p> <p>2.10. Спазва и следи за осигуряване на безопасността на туристите по време на спортните прояви.</p>
<p>3. Осъществява детска анимация на български и чужд език.</p>	<p>3.1. Описва правилата и ролите на всеки играч за различни видове детски забавления (клоунади, игри, шоу програми, моделиране, рисуване, апликиране, танци, симулации и др.).</p> <p>3.2. Артистично участва в детските прояви - разказва приказки, пее песнички, изпълнява клоунада, моделира, рисува, танцува и др.</p> <p>3.3. Подбира предметите, необходими за провеждане на различните видове детски забавления.</p> <p>3.4. Проучва желанията и възможностите на туристите с цел избор на най-подходящо детско забавление.</p> <p>3.5. Избира подходящ вид анимация съобразно възрастта, физическите и психологичните особености в развитието на децата.</p> <p>3.6. Осигурява участието на всички деца, проявили желание да се включат в анимационните прояви.</p> <p>3.7. Попълва заявки за осигуряване на необходимите предмети или оборудване за всяко планирано забавление.</p> <p>3.8. Обяснява правилата и ръководи детската анимация, като проявява артистичност и мотивира участниците.</p> <p>3.9. Видоизменя планираните мероприятия в случай на невъзможност за тяхната</p>

	<p>реализация.</p> <p>3.10. Спазва и следи за осигуряване на безопасността на децата по време на детските анимационни прояви.</p>
<p>4. Осъществява фолклорна анимация на български и чужд език.</p>	<p>4.1. Познава българските празници, народни обичаи и традиционни занаяти.</p> <p>4.2. Описва особеностите на българското народно творчество - приказки, легенди, пословици и поговорки, музика и песни, танци, облекла, художествени мотиви за украса и др.</p> <p>4.3. Представя на български и на чужд език пред туристите информация за българския фолклор.</p> <p>4.4. Демонстрира изпълнение на народен инструмент, на народни песни или танци.</p> <p>4.5. Проучва желанията и възможностите на туристите с цел избор на най-подходящото фолклорно занимание.</p> <p>4.6. Подбира заниманията съобразно желанието за участие на туристите.</p> <p>4.7. Видоизменя планираните мероприятия в случай на невъзможност за тяхната реализация.</p> <p>4.8. Попълва заявки за осигуряване на необходимото оборудване и помощни материали за всяко фолклорно занимание.</p> <p>4.9. Подпомага туристите при участието им в съответното занимание.</p> <p>4.10. Осигурява участието на всички заявили желание да се включат в анимационното занимание.</p>
<p>5. Осъществява хотелска анимация на български и чужд език.</p>	<p>5.1. Описва установените в хотелиерството стандарти за посрещане, настаняване и изпращане на български и чуждестранни гости.</p> <p>5.2. Описва стандартните процедури при организиране на туристическа анимация на туристи, изискващи специфични грижи (хора с увреждания, деца, възрастни, хора със заболявания и др.).</p> <p>5.3. Познава специфичната за туристическото обслужване терминология, разговаря с туристите на разбираем за тях език.</p> <p>5.4. Общува ефективно и спокойно при възникване на проблеми.</p> <p>5.5. Разработва пълна програма за провеждане на туристическа анимация с подробно разписание за начало и край.</p> <p>5.6. Подготвя (подбира) мястото/помещението за провеждане на туристическа анимация с цел създаване условия на туристите да наблюдават, слушат или участват в проявите.</p> <p>5.7. Събира информация за метеорологичните условия при провеждане на туристическа анимация на открито с цел изготвяне на резервен вариант.</p> <p>5.8. Изготвя покана с информация за туристите за мястото, началния час, начините</p>

	<p>на придвижване за участие или наблюдение на туристическа анимация.</p> <p>5.9. В случай на участие на туристите в туристическата анимация планира подходящи дейности за репетиция.</p> <p>5.10. Представя на туристите правилата за участие в туристическа анимация.</p> <p>5.11. Закупува билети за участие, прави резервации и др., подготвя отчети за проведените анимационни мероприятия.</p>
<p>Осигурява безопасно провеждане на анимационната програма</p>	
<p>6. Осигурява безопасно провеждане на различните видове анимационни програми.</p>	<p>6.1. Подробно описва процедурите за осигуряване на безопасност на мястото/помещението за провеждане на туристическата анимация.</p> <p>6.2. Осигурява условия за провеждане на туристическата анимация в съответствие с процедурите за безопасност на мястото/помещението за провеждане на туристическата анимация.</p> <p>6.3. Описва процедури за безопасност при провеждане на туристическа анимация, в която са включени опасни за туристите части (поставяне на прегради, предпазни средства и др.).</p> <p>6.4. Описва евентуалните рискове за безопасността на туристите в хотела или на мястото за провеждане на туристическата анимация.</p> <p>6.5. Съблюдава за стриктно прилагане на правилата за предотвратяване на рисковете по време на провеждане на туристическата анимация.</p> <p>6.6. Взема бързи и адекватни решения при възникване на непредвидени технически проблеми.</p> <p>6.7. Представя пред туристите процедурите за постъпване и предаване на оплаквания и рекламации от тяхна страна.</p> <p>6.8. Прилага правилата за поддържане на хигиена в помещенията преди и след приключване на туристическата анимация.</p>
<p>7. Проверява техническите устройства, помещенията и съоръженията, използвани за провеждане на забавления на туристите.</p>	<p>7.1. Описва процедурите по преглед на техническите устройства (микрофони, усилвателни уредби, видеостени и др.), необходими за провеждане на туристическата анимация.</p> <p>7.2. Установява изправността на техническите съоръжения според инструкциите (микрофон, радио, телевизионен монитор и др.).</p> <p>7.3. Описва процедурите при установяване на техническа неизправност на превозните средства.</p> <p>7.4. Описва процедурите за проверка на стаите и други услуги.</p> <p>7.5. Предприема необходимите процедури за отмяна на анимационната програма при установяване на неизправност на техническите и транспортните средства.</p>

8. Прилага процедури в случай на пожар, наводнения, терористичен акт или друго необичайно събитие в местата за провеждане на туристическа анимация.	8.1. Описва процедурите и начина за евакуация от хотела при спешни случаи, в случай на пожар или други непредвидени ситуации. 8.2. Подробно информира туристите преди започване на туристическата анимация относно начините за спешно евакуиране. 8.3. Организира безопасното и своевременно извеждане на гостите от хотела през аварийния изход. 8.4. В зависимост от компетентността си участва в овладяването на бедствената ситуация и оказва долекарска помощ на пострадалите. 8.5. Предприема конкретни действия в случай на претоварване на хотела вследствие на неправилна резервация или допусната грешка.
Изготвя документация при приключване на мероприятия	
9. Подготвя отчети за проведените анимационни мероприятия.	9.1. Изготвя отчети за извършената работа и направените разходи. 9.2. Попълва стандартни бланки, образци и др., необходими за отчитане на приключилите мероприятия. 9.3. Анализира проведените мероприятия и прави предложения за корекции в анимационната програма.

5. Изисквания към материалната база

Обучението по теория на професията се осъществява в учебни и компютърни кабинети, а по учебна практика - както в учебно-тренировъчни кабинети на обучаващата институция, така и в туристически обекти, комплекси, хотели, спортни зали, заведения за хранене и развлечения и др.

Обзавеждането и оборудването на учебно-тренировъчния кабинет включват: работно място на обучаващия (работна маса и стол), работно място на всеки обучаван (работна маса и стол), учебна дъска, мебели, стена за окачване на нагледни материали, екран, компютър, мултимедия, демонстрационни макети и модели, онагледяващи табла, учебни видеофилми, програмни продукти и др.

Необходимо е обучаващата институция да разполага с учебен кабинет за компютърно обучение с работно място за обучаващия (работна маса с компютър, стол) и работно място на всеки обучаван (работна маса с компютър, стол).

За обучение по спортна и фолклорна анимация обучаващата институция трябва да има подходящо оборудвана спортна зала за игра на баскетбол, футбол, тенис на маса и др., както и зала със сцена, оборудвана с аудиосистема и микрофони.

За обучение по детска анимация обучаващата институция трябва да разполага с необходимите пособия за моделиране, рисуване, апликиране, детски игри на маса, клоунада, детски книжки и др.

6. Изисквания към обучаващите

Професионалната подготовка по професията "Аниматор в туризма" се извършва от лица с образователно-квалификационна степен "магистър", "бакалавър" по специалности от областите на висшето образование "Хуманитарни науки", "Социални, стопански и правни науки" и "Изкуства" от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64 от 2002 г.).

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за

актуализиране на професионалните и педагогическите знания и умения.

II. Специалност "Организация на аниматорската дейност" с придобиване на четвърта степен на професионална квалификация

1. Входни характеристики

1.1. Изисквания за входящото минимално образователно равнище за лица, навършили 16 години, в съответствие със Закона за професионалното образование и обучение.

За придобиване на четвърта степен на професионална квалификация по професията "Аниматор в туризма" от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 ЗПОО (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД 09-413 от 12.05.2003 г., изм. и доп. със Заповед № РД 09-04 от 08.01.2004 г., Заповед № РД 09-34 от 22.01.2004 г., Заповед № РД 09-255 от 09.04.2004 г., Заповед № РД 09-274 от 18.02.2005 г., Заповед № РД 09-1690 от 29.09.2006 г., Заповед № РД 09-828 от 09.06.2007 г., Заповед № РД 09-1891 от 30.11.2007 г., Заповед № РД 09-298 от 19.02.2009 г., Заповед № РД 09-1803 от 29.10.2009 г.) входящото минимално образователно равнище е завършено средно образование.

1.2. Изисквания за входящото квалификационно равнище или професионален опит.

Ако за обучение по професията "Аниматор в туризма", специалност "Организация на аниматорската дейност", с придобиване на четвърта степен на професионална квалификация кандидатстват лица, завършили обучение по професията "Аниматор в туризма" с придобиване на трета степен на професионална квалификация, обучението им се зачита и се организира надграждащо обучение след сравняване на ДОИ за двете степени на професионална квалификация.

За лица с професионален опит или професионално обучение, свързано с професията на аниматора (например "Актьор", "Хотелиер", "Екскурзовод", "Планински водач", "Инструктор по спортно-туристическа дейност", "Треньор", "Организатор на туристическа агентска дейност", "Администратор в хотелиерството", "Помощник-възпитател" и др.), е необходимо надграждащо обучение, включващо усвояване на компетенции, които кандидатът за обучение не притежава. Съдържанието на обучението се определя след сравнение на компетенциите и резултатите от ученето, описани в Държавните образователни изисквания (ДОИ) за придобиване на квалификация по професии.

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в закони и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Организаторът на аниматорска дейност работи в обекти от сферата на туризма (хотели, туристически агенции, туроператори, фирми за организиране на конгресни и други делови прояви и др.).

Организаторът на аниматорска дейност разработва нови анимационни програми, като прави предварително характеристика на туристическия контингент и проучва пазара на анимационни програми, ангажира външни изпълнители, осигурява необходимите средства, зала и др. за провеждане на анимационните мероприятия. Представя и рекламира анимационните мероприятия пред клиенти (туристически фирми, хотели и др.). Прави анализ и подготвя отчети при завършване на анимационната програма, извършва плащания и други дейности, свързани с приключването на програмите за анимация.

Организаторът планира, координира, ръководи и контролира аниматорския екип в процеса на обслужване на туристите (потребителите).

Извършва подготвителни дейности за осъществяване на анимационна програма: прави резервации, ангажира външни изпълнители за анимационни мероприятия, осигурява необходимия инвентар и ресурси - закупува или наема материали за осъществяване на различни видове анимация, осъществява предварителна проверка на обектите, които ще бъдат посетени

или където ще протича анимацията, проверява техническите средства, извършва предварителни проучвания относно контингента туристи и техните предпочитания, подготвя необходимата документация за провеждането на анимационната програма. Провежда инструктаж на аниматорския екип, като отчита спецификата и особеностите на целевия контингент туристи. Своевременно информира аниматорския екип в случай на промяна в графика и за настъпилите промени в режима на работа.

Аниматорът осъществява конструктивни взаимоотношения с административното ръководство на туристическия обект, с непосредствения ръководител (управител на хотел, управител на туроператор, управител на заведения за хранене и развлечения и др.), както и с изпълнителския състав в туристическия обект. За възникнали проблеми организаторът докладва на ръководителя на предприятието или на неговия заместник.

Организаторът ръководи разработването и утвърждава анимационните планове, концепции и програми, изготвя графици за представяне (реализация) на програмите, организира процеса на обслужване на туристите, разпределя задачите между членовете на екипа, извършва мониторинг върху качеството на развлекателна дейност и обслужване на туристите, следи за осигуряването на безопасността на туристите по време на провеждане на анимационните мероприятия.

Изпълнява задълженията си в съответствие с изискванията за здравословни и безопасни условия на труд. Предприема действия в случай на пожар, наводнение, терористичен акт или друго необичайно събитие в местата за провеждане на туристическа анимация.

Изготвя отчети за изпълнението на утвърдените анимационни програми, оценява и отчита изпълнението на бюджета и на план-сметката за приходите и разходите. При необходимост предприема коригиращи мерки и изготвя предложения за повишаване качеството на обслужването и удовлетвореността на туристите.

Организаторът работи с компютър, интернет приложения и мултимедийни продукти, владее професионалната терминология и ползва чужд език.

При изпълнение на трудовите задължения дава устни инструкции на аниматорския екип, осъществява комуникация с ръководния персонал и с изпълнителския персонал.

Организаторът трябва да може да работи в партньорство и в екип, да осъществява ефективна комуникация с други лица и да поема отговорност за своята и на подчинените си работа, да поддържа конструктивни работни взаимоотношения. В състояние е да оценява правилно възникнали проблеми при обслужването на туристите, да предприема или предлага адекватни действия за своевременно реагиране, както и за предотвратяване на евентуални рискови ситуации. Спецификата на работата изисква той да притежава инициативност, предприемчивост, съобразителност, гъвкавост и комбинативност.

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение.

Лицата, придобили четвърта степен на професионална квалификация по специалността "Организация на аниматорската дейност", могат да продължат обучението си за придобиване на бакалавърска или магистърска степен от областите на висше образование "Социални, стопански и правни науки" и "Технически науки".

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД) в Република България, утвърдена със Заповед № 742 от 27.12.2005 г., Заповед № 416 от 08.06.2006 г., Заповед № 884 от 07.11.2006 г., Заповед № 969 от 28.12.2007 г., Заповед № 01/1114 от 30.12.2008 г. на министъра на труда и социалната политика - лицата, придобили четвърта степен на професионална квалификация по професията "Аниматор в туризма", могат да заемат длъжностите 5113-3001 Водач/екскурзовод, 5113-3001 Аниматор, 5113-3003 Водач, парк забавления, 4221-2002 Служител, информация пътувания, 4221-2003 Служител, пътническа агенция/бюро, 4221-2004 Служител, резервации, както и други длъжности, включени при актуализиране на НКПД.

Придобилият четвърта степен на професионална квалификация по професията може да постъпи на работа в туроператорски фирми, на пътнически кораби, в хотели и др.

3. Цели на обучението

3.1. Цели на обучението по общата задължителна професионална подготовка - единна за всички професионални направления.

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- * организира и контролира спазването на правилата за безопасно провеждане на анимационните мероприятия;

- * осъществява ефективна комуникация както с туристите, така и с екипа си и с колегите от туристическите фирми, с които е в договорни отношения;

- * осъществява устна и писмена комуникация на чужд език при изпълнение на трудовите си задължения;

- * познава и прилага правилата за бизнес комуникация и делово общуване;

- * използва принципите и механизмите на пазарната икономика при упражняване на професията;

- * познава стопанското и политическото устройство на страната, разбира съществуващите икономически отношения, процеси и явления в сферата на туризма;

- * познава и прилага методите и техниките за ефективна организация на трудовия процес, на работното време и работното място;

- * умее да работи в екип при разработването и подготовката на анимационната програма, при изпълнението и при отчитането на резултатите;

- * използва компютър, програмни мултимедийни продукти за упражняването на професията;

- * познава и прилага нормативната уредба на търговската дейност и търговските договори, данъчното право и застраховането;

- * прилага основни механизми за финансиране в отношенията с кредитни и бюджетни институции.

3.2. Цели на обучението по отрасловата задължителна професионална подготовка - единна за всички професии от професионално направление "Пътувания, туризъм и свободно време".

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- * прилага процедури съгласно изискванията в случай на пожар, наводнения, терористичен акт или друго необичайно събитие в местата за провеждане на туристическа анимация;

- * прилага специализираната терминология и нормативната уредба в областта на туризма;

- * подбира анимационни програми, съобразени с различните видове туризъм;

- * използва принципите, правилата и изискванията на професионалната етика, международните и европейските стандарти за обслужване в туризма;

- * използва и прилага информационните и комуникационните технологии в туризма;

- * познава особеностите на туристическия пазар, използва маркетингово-комуникационния процес, методите и техниките на реклама, промоция и връзки с обществеността;

- * познава и използва основните принципи на управление на туристическото предприятие - хотелиерство, ресторантьорство и посредническа дейност в туризма;

- * разбира същността, етапите и средствата за осъществяване на туристическите прояви;

- * оценява качеството на извършената работа съгласно регламентираните изисквания и придобитата професионална квалификация;

- * зачита религиозните и културните особености на туристите, без да проявява дискриминация по пол, религия, раса или вероизповедание.

3.3. Цели на обучението по специфичната за професията "Аниматор в туризма" задължителна професионална подготовка - четвърта степен на професионална квалификация.

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- * познава ролята и функциите на туристическата анимация като част от туристическото обслужване, същността на туристическия анимационен продукт и професионалния профил на аниматора;

- * се придържа към същността, ролята и предпоставките за развитие на предприемачество в сферата на туристическата анимация;

- * организира и провежда аниматорска и развлекателна дейност в съответствие със съвременните изисквания за туристическо обслужване;

- * формира и ръководи аниматорски екипи, селектира и наема за целите на туристическата анимация подизпълнители и контрагенти;

- * прилага методологията за управление на проекти;

- * познава и прилага различни видове туристическа анимация - планира сценарий, насочва, мотивира, ръководи, преразпределя задачи, координира и подпомага дейността на екипа при провеждането на различните видове анимация;

- * проучва пазара и разработва нови анимационни програми, съобразени с националността, възрастта и интересите на туристите;

- * интерпретира резултатите от маркетингови проучвания относно целевата група потребители и техните предпочитания за анимационна програма;

- * прави реклама и презентира разработения туристически анимационен продукт и/или програма;

- * различава социално-психологичните особености на обслужването на туристите;

- * отговаря за своевременното изпълнение на планираната и съгласувана с ръководството аниматорска програма; следи за спазването на времевия график и взема решения при констатиране на отклонения;

- * прилага методите и техниките за управление на времето;

- * извършва в технологична последователност специфичните дейности по провеждане на туристическа анимация;

- * познава и прилага добрите европейски практики в анимационната дейност в туризма;

- * подготвя, ръководи, организира и участва в подготвителните дейности, необходими за осъществяване на анимационни програми - резервации, наемане на подизпълнители, закупуване на материали и инвентар;

- * познава технологията на обслужване на различните работни места (на открито, в автобуса, в музея, в хотела, в спортни зали и по туристическите обекти);

- * планира, специфицира, заявява и оперира с предоставените му за аниматорска дейност материално-технически средства и материали;

- * обяснява приложението на предоставените материали на подчинения му екип и дава инструкции за използването им;

- * проверява и поддържа техническите устройства и съоръжения, осъществява предварителна проверка на предстоящите за посещение от туристите обекти, отговорно използва и съхранява предоставените му технически средства и съоръжения;

- * води първична счетоводна отчетност, извършва плащания, води сметки, изготвя счетоводни документи и финансови отчети, изготвя заключителен доклад за реализираната анимационна програма;

- * извършва мониторинг върху качеството на анимационната програма и туристическата удовлетвореност;

- * планира и отчита изпълнението на бюджета на анимационната дейност;

- * осигурява безопасност на туристите при провеждане на туристическа анимация.

4. Резултати от ученето

Таблица 1

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
1	2
Общи за професията "Аниматор в туризма"	
1. Организира и контролира спазването на правилата за здравословен и безопасен труд (ЗБУТ) и опазване на околната среда.	<p>1.1. Описва изискванията за здравословни и безопасни условия за работа в средствата за подслон, местата за настаняване както на открито, така и в транспортните средства.</p> <p>1.2. Разработва инструкции за провеждане на анимационни мероприятия в съответствие с нормативните документи за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.</p> <p>1.3. Описва правилата за пожарна и аварийна безопасност.</p> <p>1.4. Оказва долекарска помощ на пострадал при необходимост.</p> <p>1.5. Използва по предназначение средствата за противопожарна защита (кофпомпа, пожарогасител и др.).</p> <p>1.6. Поддържа лична хигиена и хигиена на работното място в съответствие със здравословните и безопасни условия на труд и санитарно-хигиенните изисквания.</p> <p>1.7. Съдейства на компетентните органи в случай на бедствия и аварии.</p>
Специфични за специалност 8120403 "Организация на аниматорската дейност"	
Планира, организира, координира и контролира провеждането на анимационна програма	
2. Планира и разработва конкурентоспособен туристически анимационен продукт.	<p>2.1. Наблюдава пазара и анализира потребностите от разработване на нови анимационни продукти.</p> <p>2.2. Обобщава резултатите от анализа.</p> <p>2.3. Идентифицира и планира разработването на нови анимационни продукти.</p> <p>2.4. Събира информация за нови анимационни продукти от специализираните издания, интернет, изложения и др.</p> <p>2.5. Ползва събраната информация за разработване и моделиране на анимационен продукт.</p> <p>2.6. Разработва и предлага нови начини за формиране и предоставяне на анимационни продукти.</p> <p>2.7. Познава технологията на туристическото обслужване с анимационен продукт.</p> <p>2.8. Описва технологичната последователност и отговорностите.</p> <p>2.9. Разработва конкретна анимационна програма за определен период от време.</p> <p>2.10. Разработва алтернативни варианти на анимационната програма за различните</p>

	<p>целеве групи туристи.</p> <p>2.11. Участва в маркетинга и рекламата, организирани от туристическата фирма.</p>
<p>3. Организира туристическото обслужване с анимационни продукти.</p>	<p>3.1. Описва структурата на различните видове анимация (спортна, фолклорна, детска и др.).</p> <p>3.2. Презентира и съгласува предлаганата анимационна програма с ръководния персонал на туристическата фирма.</p> <p>3.3. Формира екип, необходим за реализиране на определена анимационна програма - определя числеността, необходимата квалификация и опит на персонала.</p> <p>3.4. Разпределя отговорностите и задачите за изпълнението на анимационната програма в зависимост от квалификацията на отделните членове на екипа.</p> <p>3.5. Изработва график за реализиране на анимационната програма.</p> <p>3.6. Планира необходимите ресурси за провеждане на анимационната програма.</p> <p>3.7. Обезпечавя с необходимия инвентар и ресурси провеждането на анимационната програма - закупува, наема или договаря технически средства и съоръжения, ангажира външни подизпълнители за анимационните мероприятия.</p> <p>3.8. Инструктира екипа за правилата на провеждане на анимационната програма - съдържание, график, ресурсно обезпечаване.</p> <p>3.9. Следи за безопасността на своя екип и на обслужваните туристи по време на анимационната програма.</p> <p>3.10. Проверява техническата изправност на използваните средства, обекти или посещавани места, в които ще се провежда анимационната програма.</p>
<p>4. Координира и регулира обслужването на туристите и изпълнението на анимационната програма.</p>	<p>4.1. Отговаря за провеждането на анимационната програма в съответствие с планирания график.</p> <p>4.2. Осигурява ефективна координация в дейността на аниматорския екип.</p> <p>4.3. Своевременно реагира при проблеми, възпрепятстващи провеждането на анимационната програма.</p> <p>4.4. Оценява риска за здравето на туристите при внезапно възникнали проблеми по време на анимационната програма.</p> <p>4.5. Осъществява активна комуникация с административното ръководство на туристическия обект и/или непосредствения ръководител с цел своевременно предотвратяване на възникналия проблем.</p> <p>4.6. Предприема адекватни действия за своевременно реагиране, както и за предотвратяване на евентуални рискови ситуации.</p>

	4.7. При настъпили промени в графика и режима на работа своевременно информира екипа.
5. Контролира и отчита реализацията на анимационната програма.	<p>5.1. Оценява адекватността и своевременното изпълнение на анимационната програма.</p> <p>5.2. Отчита изпълнението на програмата в съответствие с предварително зададения план-график.</p> <p>5.3. Събира и обработва информация за удовлетвореността на туристите и за качеството на обслужването.</p> <p>5.4. Изготвя отчет с препоръки, предложения и мерки за подобряване качеството на обслужването.</p> <p>5.5. Отчита пред прекия ръководител резултатите от реализацията на анимационния продукт в края на отчетния период.</p>
Осигурява безопасно провеждане на анимационната програма	
6. Осигурява безопасност на туристите по време на провеждане на анимационното мероприятие.	<p>6.1. Описва и спазва установените процедури за осигуряване безопасност на мястото (помещението) за провеждане на туристическата анимация.</p> <p>6.2. Описва процедури за безопасност при провеждане на различните видове туристическа анимация, в която са поставени опасни за туристите предмети (прегради, предпазни средства и др.).</p> <p>6.3. Описва евентуалните рискове за безопасността на туристите в хотела или на мястото за провеждане на туристическата анимация.</p> <p>6.4. Прилага правилата за предотвратяване на рисковете по време на провеждане на туристическата анимация.</p> <p>6.5. Взема адекватни решения при възникване на непредвидени технически проблеми.</p> <p>6.6. Процедурира в съответствие с установените в туристическата фирма правила при постъпване на оплаквания и рекламации от страна на туристите.</p> <p>6.7. Поддържа хигиена в местата за провеждане на туристическата анимация преди и след приключването ѝ.</p>
7. Проверява техническите устройства, стаите и съоръженията, използвани за провеждане на туристическа анимация.	<p>7.1. Описва процедурите за преглед на техническите устройства (микрофони, усилвателни уредби, видеостени и др.), необходими за провеждане на туристическа анимация.</p> <p>7.2. Установява техническата изправност на съоръженията според инструкциите (микрофон, радио, телевизионен монитор и др.).</p> <p>7.3. Описва процедурите при установяване на техническа неизправност на превозните средства.</p> <p>7.4. Описва процедурите за проверка на</p>

	<p>стаите и други услуги.</p> <p>7.5. Изпълнява установените процедури при отмяна на анимационната програма.</p>
<p>8. Прилага процедури в случай на пожар, наводнения, терористичен акт или друго необичайно събитие в местата за провеждане на туристическа анимация.</p>	<p>8.1. Описва процедурите за евакуация от хотела при спешни случаи, в случай на пожар или други непредвидени ситуации.</p> <p>8.2. Описва начина за евакуация от хотела, конферентния център и др.</p> <p>8.3. Организира извеждането на гостите от хотела през аварийния изход.</p> <p>8.4. Участва (при възможност) в овладяване на ситуацията и оказва долекарска помощ (при необходимост).</p> <p>8.5. Информира туристите преди започване на туристическата анимация относно начините за спешно евакуиране.</p> <p>8.6. Спазва процедурите при претоварване на хотела вследствие на неправилна резервация или грешка.</p>
<p>9. Извършва плащания, води сметки, изготвя счетоводни документи и отчети.</p>	<p>9.1. Познава видовете отчетни документи и изискванията за тяхното изготвяне и попълване.</p> <p>9.2. Обобщава информацията за проведената анимационна програма и я вписва в отчетните документи.</p> <p>9.3. Описва начините за извършване на плащания, съхраняване на касови бележки и други платежни документи съгласно действащите инструкции.</p> <p>9.4. Попълва първични счетоводни документи.</p> <p>9.5. Изготвя отчети за извършената работа и направените разходи и ги представя пред административното ръководство.</p>

5. Изисквания към материалната база

Обучението по теория на професията се осъществява в учебни кабинети, а по учебна практика - както в зали на обучаващата институция, така и в туристически обекти, комплекси, хотели, спортни зали, заведения за хранене и развлечения и др.

Обзавеждането и оборудването на учебния кабинет включват: работно място на преподавателя (работна маса и стол), работно място на всеки обучаван (работна маса и стол), учебна дъска, мебели, гладка свободна стена за окачване на нагледни материали, екран, компютър, мултимедия, демонстрационни макети и модели, онагледяващи табла, учебни видеофилми, програмни продукти и др.

Необходимо е обучаващата институция да разполага с учебен кабинет за компютърно обучение с работно място за преподавателя (работна маса с компютър, стол) и работно място на всеки обучаем (работна маса с компютър, стол).

За обучение по спортна и по фолклорна анимация обучаващата институция трябва да разполага с подходящо оборудвана спортна зала за игра на баскетбол, футбол, тенис на маса, дартс и др., както и зала със сцена, оборудвана с аудиосистема и микрофони.

За обучение по детска анимация обучаващата институция трябва да разполага с необходимите пособия за моделиране, рисуване, апликиране, детски игри на маса, клоунада, детски книжки и др.

6. Изисквания към обучаващите

Професионалната подготовка по професията "Аниматор в туризма" се извършва от лица

с образователно-квалификационна степен "магистър", "бакалавър" по специалности от областите на висшето образование "Хуманитарни науки", "Социални, стопански и правни науки" и "Изкуства" от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64 от 2002 г.).

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните и педагогическите знания и умения.